

tak, jako výmaz poznámky záboru, pro který byla lhůta určena v samé smlouvě. Ale dovolání ani jinak není v právu, neboť plyne z povahy věci, že napřed musí být vymazána poznámka záboru a zaveden knihovní pořádek a že se vzhledem ke zjištěným nepříznivým majetkovým poměrům žalobkyně i odbřemenění musí státi předem. V takovém případě je s t nedostatek nabídky vzájemného plnění důvodem pro zamítnutí žaloby (pro tentokráte), jak bylo vysloveno a blíže odůvodněno již v rozhodnutí uveřejněném ve sb. n. s. pod čís. 7461, na které se odkazuje. Než žalobkyně nejen že vzájemné plnění nenabídla, nespĺnila ani soudní smír ze dne 26. února 1929, jímž se k tomuto plnění zavázala, a proti povolené exekuci podala odpor a vymohla její odklad. Z toho správně usoudily nižší soudy, že žalobkyně ke vzájemnému plnění vůbec nebyla hotova. Pravdu má dovolání jen v tom, že zadržovací právo podle §§ 1052 a 1062 obč. zák. nesmí být vykonáno neúměrně, ano podle účelu a smyslu tohoto právního zařízení může být vykonáno jen ve správném poměru ke vzájemnému plnění a nesmí být vykonáno přes nutnou míru. Než odvolací soud nevyslovil právní názor opačný, a podle stavu věci není výkon neúměrný, třebaže na prodaných nemovitostech vázne pro žalobkyni nedoplatek kupní ceny 900.000 Kč, ano je zjištěno, že hypotekární dluhy, jež má žalobkyně dāti vymazati, činí, pokud se týče činily do 11. listopadu 1930 (§ 406 c. ř. s.) 578.899 Kč mimo značné úroky, a nesporno, že není ani vymazána poznámka záboru, třebaže vázne jen na rustikáliích, ani není zaveden knihovní pořádek k jedné čtvrtině lihovaru vl. č. 38. Že by žalovaný v případě, že by zůstalo při rozhodnutí nižších soudů, byl bezdůvodně obohacen na úkor žalobkyně, nebylo uplatňováno v první stolici.

Čís. 12371.

Přípustnost pořadu práva pro nárok proti státu na náhradu škody z kousnutí vojenským koněm, jež byl čištěn ve dvoře budovy, kde má vojenská správa umístěny koně.

(Rozh. ze dne 17. února 1933, Rv I 1876/31.)

Žalobkyně domáhala se na československém státu náhrady škody, ježto byla kousnuta vojenským koněm, když kůň byl čištěn vojínem ve dvoře hostince v Č., kde vojenská správa má koně umístěny. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e u z n a l p o d l e ž a l o b y. O d v o l a c í s o u d ž a l o b u r o z s u d k e m z a m í t l. D ů v o d y: C h o v a o p a t ř e n í v o j e n s k ý c h k o n í j e ú k o n e m v e ř e j n é m o c i s t á t n í, s t á t t u n e v y s t u p u j e j a k o s o u k r o m ý p o d n i k, o s o b y v o j e n s k é, k t e r ý c h k t o m u p o u ž í v á, n e j s o u j e h o z a m ě s t n a n c i, n ý b ř ž o s o b y, k t e r é p o d l e p ř e d p i s ů b r a n n ě h o z á k o n a k o n a j í s l u ž b u v o j e n s k o u, j i m p ř í k á z a n o u. V z e j d e - l i p ř i v ý k o n u t ě c h t o v ý s o s t n ý c h p r á v s t á t u š k o d a, l z e d o s í c i n á h r a d y o d s t á t u j e n t a m, k d e z v l á š t n í z á k o n y t a k s t a n o v í. T o p l y n e z § 92 ú s t a v n í l i s t i n y. Z á k o n n ě h o p ř e d p i s u, ž e s t á t r u č í z a š k o d u z p ů s o b e n o u p ř i c h o v u a o š e t ř o v á n í v o -

jenských koní, není, a není proto zákonného podkladu pro nárok žalobkyně na přiznání náhrady za škodu. Předpisů §§ 1320 a 1315 obč. zák. nelze tu použítí právě z důvodů uvedených, ježto stát při chovu a ošetření vojenských koní vykonává výsostná práva; jde o nárok veřejnoprávní vzhledem na důvod, ze kterého se odvozuje.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by, nehledě k použitému zamítacímu, správně odmítacímu důvodu o odvolání dále jednal a znovu o něm rozhodl.

Důvody:

Především jest po formální stránce uvést, že v souzeném případě neměl odvolací soud vynéstí rozsudek, nýbrž usnesení, jímž, když bylo uznáno, že pořad práva není přípustný, měla býti žaloba odmítnuta. Když se však tak nestalo, a vydán byl rozsudek, jest se dovoláním zabývati. Dovolání, opřenému o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci, nelze upřítí oprávnění. Rozhodnutí čís. 1741, 3279, 3479, 3997 a 10384 sb. n. s., jichž se odvolací soud dovolává, mají jiný skutkový a právní základ a nehodí se na souzený případ. Nejvyšší soud vyslovil v rozh. čís. 10255 sb. n. s., že nárok na náhradu škody proti vojenskému eráru, způsobené vojenským povelom řízeným vojínem jest podle své povahy nárokem soukromoprávním. Tytéž úvahy a zásady vyslovené v onom rozhodnutí platí stejnou měrou na souzený případ, jemuž pokladem je téměř stejný skutkový a právní základ, a stačí proto k vůli stručnosti poukaz na důvody onoho rozhodnutí. Zažalovaný nárok jest podle své povahy nárokem soukromoprávním, na nějž se vztahují předpisy XXX. hlavy obč. zák. V důsledku svého nesprávného právního nazírání na věc, nezabýval se odvolací soud vývody odvolání ve věci samé.

Čís. 12372.

Povinnost, ohraditi bezpečně kamenný lom k zabezpečení proti zřícení lidí a zvířat (min. nař. ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák.), stihá držitele kamenného lomu i v době, kdy se v lomu přestane pracovati a lom zůstane nezasypan. Zanedbal-li držitel lomu tuto povinnost, ručí za škodu tím způsobenou, třebaže jeho předchůdcem při lámání kamene byly snad překročeny hranice sousedního pozemku a úraz stal se snad v majetku sousedově.

Poškozený spoluzavinil škodu, šel-li, věda o lomu, po pěšině podél lomu za úplné tmy.

Oprávnění dědice, jemuž byla pozůstalost odevzdána, uplatňovati zůstavitelův nárok na bolestné, nevádí, že tento nárok nebyl předmětem projednání pozůstalosti.

Připojení se zůstavitele jako soukromého účastníka k trestnímu řízení, byl-li nárok na bolestné číselně určen, rovná se podání žaloby.

(Rozh. ze dne 17. února 1933, Rv I 2012/31.)